

• (رافته بالناس ودعوتنا لمعاملتهم حسب ظاهرهم) ..

• مهربانی ایشان با مردم و دعوت از ما برای رفتار با افراد بر اساس ظاهرشان

طلب أحد الذين كانوا يبحثون في الحق مساعدة من بعض الأنصار، وكنا مترددین في مساعدته لا لشيء فقط خوفاً من أن يكون لديه غرض معين كما اعتاد أهل الباطل فعله مع الحق وأهله، فنقلت ذلك إلى العبد الصالح (عليه السلام)، فقال: (على كل حال، أنتم لم تفعلوا إلا خيراً، ولا يضركم صدقه من عدمه، بل هو إن لم يصدق لا يضر غير نفسه، فأنتم أقصى شيء تخسرون مبلغاً من المال، أما هو فيخسر شرفه إن لم يكن صادقاً.

یکی از کسانی که به دنبال حق بود، درخواست کمک از برخی از انصار کرده بود. ما در کمک رسانی به او دو دل بودیم نه به خاطر چیزی بلکه فقط از ترس این که مبدا نیت و غرض خاصی در سر داشته باشد همان طور که اهل باطل با حق و اهل حق چنین رفتار می کنند. این موضوع را برای عبد صالح (علیه السلام) بازگو کردم. ایشان (علیه السلام) فرمود: «به هر تقدیر، شما جز کار خیر انجام نمی دهید. اگر وی صادق نباشد به شما ضرری نمی زند؛ در این صورت، فقط به خودش ضرر می رساند و لا غیر. بیشترین خسارتی که به شما وارد می آید فقط مبلغی پول است، و حال آن که اگر او راست گو نباشد، شرافتش را از کف می دهد.

أنتم دائماً عاملوا الناس بحسب ظاهرهم، فلم يأمر الله حتى الأنبياء أن يعاملوا الناس بحسب بواطنهم، فمن يطلب مساعدة ويقول أنه في مشكلة وخطر كما يقول نساغده سواء صدق، أم لم يصدق).

شما همواره با مردم بر اساس ظاهرشان رفتار کنید. خداوند حتی به پیامبران نیز دستور نداده که با مردم بر اساس باطنشان تعامل داشته باشند. کسی که درخواست کمک می کند و می گوید با مشکل یا خطری مواجه شده، همان طور که می گوید یاریش می کنیم، خواه صادق باشد خواه نباشد».

ثم عاود (عليه السلام) السؤال عنه، وقال: (أمير المؤمنين (عليه السلام) قال: لو كان السائل على حق لهلك المسؤول، فعاملوا الناس بحسب ظاهرهم، والله هو من يحاسب الناس يوم القيامة. والله، أهون عليّ أن يقال عني ألف وألف مرة أني لا أعرف وجاهل ويخدعني أي أحد بكلمتين من أن ألقى الله يوم القيامة بظلم أحد من عباده).

سپس دوباره از او پرسید و ایشان (علیه السلام) فرمودند: «امیرالمؤمنین (علیه السلام) می فرماید: **اگر سائل بر حق باشد، مسئول (سؤال شونده) هلاک می گردد**»^۱. لذا با مردم بر اساس ظاهر آنها رفتار کنید. این خداوند است که در روز قیامت از مردم حساب می کشد. به خدا سوگند این که هزاران هزار بار به من گفته شود که من چیزی نمی دانم و جاهل و هر کس می تواند با دو کلمه فرییم دهد، بر من آسان تر است از این که روز قیامت خدا را در حالی ملاقات کنم که بر یکی از بندگان ستمی روا داشته باشم».

* * *